

Womhaj Bóh!

Cykle 2.
9. januara.

Lětnik 7.
1897.

Serbske njedželske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy kóbotu w Šmolerjez knihičisłowežni w Budyšinje a štu tam dostacź sa šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

1. njedžela po tšjóh kralach.

2. Mójs. 33, 35.

Pšchi horje Sinai steji Mójsaš i Izraelskim ludom, kotryž dyrbi jón i Egipťowskeje pšches puscžinu do Kanaana domjesć. Tam Bóh na wošebite wašnje i šwjemu ludu rěči, ale tam lud njedyrbi wošć. Šdnyž je jemu wschitko prajene, šhtož chze jemu Bóh nětko šjewić, dyrbi to měštno wopušćić a dale pučowacź nuts do puscžiny, so by do Kanaana pšchišćoł. Šhto tu i ludom pońdže? Šhto budže lud dale wodźić, wschitke šadźewki a wschitkich njepšćeczelow pšchewinyč a i šbožownemu kónzej domjesć? Škam ło tutón lud njemóže wodźić, i temu wuštojny a rošomny došć njeje, a chyz-li to činič, by bórny šawjedženy był. Mójsaš škam to tež njedokónja, i temu je jeho hewał šylua ruka tola hišće šłaba, tu jeho hewał jašne wóčko daloko došć njewidži. Bóh škam dyrbi šobu hič. Wón dyrbi tež dale i najwšchšim wodžerjom luda byč, potom hašle, potom pak tež zyle wěšće móže lud i połnej šhróšće a wješće dale pučowacź.

Nješšmy my, šdnyž šmy se štareho lěta wuštupili a do noweho pšchěštupili, w tych škamych wobštejnosćach? Tež my šmy na pučzu do Kanaana. „Kaš šbožne je to pučowanje tam horje i měštu Zionej, šdžež budže wěčnje šradowanje, tam i wutrobu ja žadam šej.“ Tež my dyrbimy pšches puscžinu, pšches puscžinu tuteho šwěta i jeho wobčežnosćemi, špytowanjami a njepšćeczelemi.

Nam drje tón šnješ tu tež šwój šlim wobradži, šdžež ło čerštwě študnje žórła a my pod plódnymi palmowymi šchomami wodychnjemy; drje šměmy tež my tu powot-počnyč pšchi horach wošebitych šjewjenjom Bóžich, šdžež nam do wušchow njekšinczi jenož šhrimanje Bóžeho šakonja a Bóžich šudženjom, so nam wutroba rži, ale tež čiče šchumjenje ewangelija: njebójče šo, budžež dobreje nadžije! Ale na tajkich měštnach my njemóžemy wošć, my nimamy tudy žane wobšajne měšto, my dyrbimy dale. A tak šmy tež nětko šročel do přědka činiš na našim pučowanju. Šacž budže wone ša naš hišće dolhe abo šrótkke, to njewěmy, to pak wěmy: „Tón puč je połny štrachosće, po kotrymž mamy šhodźić. Tych njepšćeczelow wóšško chze na šbožnosći nam šchodźić.“ Těho dla prošmy: Dži ty i nami, šnježe; je-li šo twoje woblicžo njepońdže pšched nami, dha njewjedž naš wotšal tam horje. Twoje woblicžo pak to je twój luby šyn šesuš šhryšuš, i kotrehož woblicža šo nam twoja lubošć a šrašnosć napšćecziwo šwěči, w kotrymž šy nam šwoju wutrobu pšchuwobročil!“

Šdnyž pak nětko i Mójsašom rjeknjemy: „Še-li šo twoje woblicžo njepońdže pšched nami, dha njewjedž naš wotšal tam horje“ — w tym i přěnja to wušnacze leži: tón šnješ ma pšchicžiny došć, so njetrjebał i nami hič ani šwjemu woblicžu, šwjemu šyne, i nami hič dacž. W tutej myšli je hižo Mójsaš tuto šłowo wuprajil. Wón derje wjedžisłowe, šo bě lud wschitko prawo na Bóžu pomož šhubil. Šědom běšće šo Bóh w šhrimanju a šly-

stanju a we hlošču teje trubcy na horje Sinai sjewi, ledom bēšche wón prēnje pišmiki šluba teho šakonia pšchipowjedzi, ledom bēšche lud šam šwoje haj a hamien t nim wuprajik, a wón šo czežto pšchēhēšchi pšches modlenie t šlotemu czeleczu, a wón tón šlub hižo šašo pšhestupi a šazpi. „Ša widžu tón lud a hlaj, tón lud je jara šašakly“, ajeŋje Bōh t Mōjšašej, „teho dla nētš wotpuščež mi, šo šo mōj hnēm na nich roššobi a jich pōžrje.“ A hdyž my do šady na našche dotalne pucžowanie hladamy, nimamy my pšchicžiny došč, t tajšim wuŋnacžom pšched našcheho Bōha štupicž? Ššmy my teho hōdni, šo Bōh tōn Anješ t nami dže a naš we woblicžu šwojeho šyna pšchewodžuje? Šak wšchelatu hnadu a šmilnošč je nam Bōh hižo wopokašowal, a šak mašo džaka je ša to došta! Šak šwēru je wón tón šlub džeržak kotryž je w šwjatej kichčēnizy t nami ščiniš; šak wjele dobreho je nad nami činiš na čēle a na dušchi, šak hušto je w nušy šwojei ružy nad nami wupšchestrēnej džeržak, naš a našchich lubnych pšched khorosčžu šakhowal, t khorosče, kiž bē naš domapytala, šašo wumohl, a hdyž je nēščto, ščtož bē našchei wutrobje lube a drohe, nam dyrbjaš wšacž, — šak pšchecželnje a lubošnje je naš troščtowal a našche šyly šetrēwal! A šak je wón pšches wščitko, ščtož je nam pōšlak, pytal našche dušche t šebi čahnyčž, šak je pšches šwjateho ducha w našchich wutrobach džēlak, našche hrēchi nam wodaš, wščitke našche khorosče šahojil, našche žiwjenje wot škaženja wumohl a naš kōnowal t hnadu a še šmilnoščžu! A šajš bē ša to naš džak? Šo šmy nješpokojni byli t tym, ščtož je nam Bōh daš, a žadosčžiw po šemškich kublach a šmy mašo žadanja mēli po njebeškich darach. Ščtož je nam Bōh na šemškich wēžach daš, na to šmy še šazpjenjom hladali a šmy rješli: „Šo tola žyle ničžo njeje, tōn a tōn ma hiščče wjele wjažy, temur šo wjele lēpje dže!“ a ščtož čhyšche nam Bōh njebeškich kublow šobudželičž, na to šmy šašo še šazpjenjom hladali: „Ščto dha t tym šapocžnu? Šo mi tež wjele pomhačž njemōže!“ Woprawdže my dyrbimy rjeŋnyčž: „Ša šwoje winy pōšnaju, ty čhyš je hnadnje wodačž, a t pokuče mi šlabemu pšches Ješuša mōž podacž“; my dyrbimy wuŋnacž: „Tež my šmy twōj šlub šlamali, šmy byli twjerdeje ščije a njepōšlušni, šmy šebi pšhibohow šhotowalj a jim šlužili, my nješšmy hōdni, šo hiščče na naš špominajš!“

A tola naš tuto wuŋnacže njemōže wotdžeržecž, tu proštwu wuprajicž: „Anježe, dži t nami! Daj šwojemu woblicžu t nami hicž!“ Šako nēhdy naš šbōžnik tamnu šananejšku žōnšku wotpošaš: „Pēŋnje njeje, šo šo džēcžow khlēb wōšmje a čžiŋnje šo pšam“, wona jemu šak rjenje wotmolwi: „Šaj, Anježe; dha wščaš jēdža pšyčatka wot tyč šrijōdkow, kiž wot jich kŋežich blida padaju.“ Tuto „Šaj, Anježe, dha wščaš“ je jadro žyłego ewangelija. Šaj, Anježe — to je pokuta, dha wščaš — to je wēra. Šak tež my rjeŋnyčž: „Šaj, Anježe, wēro je, my nješšmy hōdni, šo t nami hdyž, dha wščaš — dži t hnady t nami Ješom šhryšta dla! Budž nam pšchitomny w lubošnym a pšchecželnym woblicžu našcheho šbōžnika a pšchewodž naš w nim!“ Šak mōhli tež bješ njeho wobštacž? Mōjšaš wē, šo wšchelatim nušam, wojowanjam a špytowanjam napšchecžiw dže. Š temu trjeba wón šwojeho Anješa, hewaš njemōže še šwojim ludom šbožownje pšches puščžinu pšchēčž. My njewēm, ščto nam tuto lēto pščinješe; šak wjele paš wēm, šo šami še šwojei možu njemōžemy wščitko derje došonjecž. Nam pščiŋdu czežke nadawš a

džēla, pšchi kotryčž by našcha čłowška mudrošč a šylnošč, dyrbjaš-li je šama wuwješč, t hanibje pšchischla; pščiŋdu čašy šboža a wješela, hdyž budže našcha wutroba lōhko šhrobła, a čašy nušy a šrudoby, hdyž budže lōhko bojašna a nješpokojna. Šu dyrbi naš Bōh nam t wōdžerjom byčž, šo njebyčmy čašnje a wēcžnje ščto= domali, ale tež w tutym lēče našchei wēcžnej domišnje, njebeštemu šlubjenemu krajei, bliže pšchischli.

Duž ty, naš luby šbōžniko,

šhodž tuto lēto t nami.

Ma tebje šloži dušcha šo,

My nochžemy hicž šami.

Pōj, budž naš wōdžer lubošny,

Dha derje, šbōžnje pōndžemy.

Šamien! Mōjšaš-Šrodžiččanski.

Ššnehowy mjeczel w Ruškich štepay.

Hdyž bēch hiščče maš pachol, pobēhowašche mje šyna, hdyž nēščto wo ruškej šemi šlyšchach. Myšlach šebi, šo je to wulka krajina bješ mješow pošna ložu a šnēha.

Tole mēšesche šwoje pšchicžiny. Šako hōlž bych radny pōšluchal na powjedaščža šwojeho džēda, kotryž bēšche pod Napoleonom šobu na wōjny pobyl hacž pšched Mōškowškim wrotami a bēšche widžak, šak bēšche šo „šwjata Mōškwa“ t wohnjom šanicžila. Wōn by nam powjedaš, hdyž bēšche pola naš pšchaja. A je temu džiw, hdyž je nam jenož wo štrachach a wo šurowej šynje powjedaš, kotraž w tamnej krajiny kŋežesche? Wōn džē bēšche dowoptaš, šak šurowa je ruška šyna!

Hdyž šo paš na krajnej šharcže rošhladaš, šo bōry dohladaš, šo ma ruška pšchi šwojei hōborškej wulkoščē tež krajiny. kotrež t čopkej Štalškej pod šamei rušoščžu leža a dyrbja teho dla tež podobnje čopke byčž. Šo šu tamne krajiny wokoło čorneho morja. Šobu žel šu to paš t wjetšcha jara njepłōdne štepy, w kotryčž je w lēče horžota, niž šaž w Štalškej ale šaž w Afrižy. Š šynje paš howri tam wētr še šnēhowym mjecželom po runinje, šo je to woprawdžity štrach.

Alexander Puščin (1799—1837), jedyn t najšlawniščich ruškich pišacželow a dobry šnajer rušcho kraja a luda, wopišuje nam šnēhowy mjeczel w južnoruščkej runinje šakle:

... Bližach šo t mēštu, do kotrehož čhyč. Šolo wokoło mje bēšche šrudna puščžina, kotraž bēšche t hōrkami a dolinami pōčehnjena. Wščitko bēšche še šnēhom pšchēryte, a šlōncžko bē šo hižo šthowalo. Našcha šibitka jēdžesche po wuškim pucžu, abo je-li čhyzu prawje prajicž po kolijach, kotrež bēchu burške šanje wujēle. Ma dobo hladašche pohonečž kēdžblivje na štronu a šebi čapku ščahnywšchi, wobrocž šo še mni, prajo:

„Anježe, njeporucžiš, šo šo wrōčžimoj?“

„Čžeho dla tež to?“ woprašchach šo.

„Wētšif šapocžnje, špadany šnēh hōnicž“, wotmolwi wōn.

„Mō, ščto wo to?“ prajich.

„Šo je šle šnamjo, kŋeže! A nētš pohladaš hake ras tamle!“ powjedašche dale a pokaš t ščhodom t ranju.

„Njewuhladam ničžo, hacž jenož bēlu runinu a jašne njebo“, wotmolwidž.

„Tamle, tamle, tale mrōčžalka!“ šawola wōn.

Wuhladach woprawdže na njeby bēlu mrōčžel, kotruž bych mohl ša daloku hōrku mēčž, hdyž tam dlēje hladaš njebych.

Pohonečž mi rošpowjedašche, šo tale mrōčžalka šnēhowy mjeczel wēščēži. Bēch hižo wo šnēhowych mjecželach w štepy powjedačž šlyšchal a wjedžach derje, šo šakle wichory druhdy wošy a šanki do žyła šawēju.

Ššabelicž, mōj šlužobnik, bēšche t pohonečžom jeneje myšle a radžesche mi tež, šo byčmy šo šawrōčžili. Ša paš mējach nadžiju, došel wētr tola žyle šlabje dujesche, šo hiščče ša prawy čaš do pšchichodneje štazije došēdžemy. Šeho dla pšchitašach, šo by pohonečž konjom bōle štupacž daš. Pohonečž hōnjesche konje, hladašche paš štajnje t ranju. Ššnēžt šapocža pšchēletowacž; bōry paš padašche šnēh šylnišcho. Wichor howriesche, a bōry padašche šnēh šak hušty a bēšche šajš šnēhowy mjeczel, šo ničžo wjažy pšched wōčžomaj wuhladacž njemōžachmy.

„Slejšče, knježe!“ jawoła pohoneč, „nětko je naš nješbože dohlywatało; kněhowy wicher tu je!“

Pohladach won i kibitki: wjeho běšče jena cžemnošć a kněhowa mješčenja. A temu howrješče wětr tať hrošnje, so bo mi sdašče, so je bo hrošny hobor wupuščežić, kotryž bo na swojeho njewobronjeneho njepšhecžela wali. Šněh sawějšče nje a Šsabelicža bóle a bóle; konje móžachu jenož pomału dale, a bóřny wostachu stejo.

„Čžeho dla dale njejdžesch?“ woprašach bo swojeho pohoneča.

„Kaf dha chzu jěč, hdyž njewěm, hdyž jěč mam?“ džesche pohoneč, je šanjow dele lěšo. „Pucža tu nimasch, a toło wokoło je cžma.“

Sapocžach na njeho šwaricž. Tola Šsabelicž jeho šafitowasche a džesche hněwny fe mni:

„Čžeho dla nješky pšchifaš, so bychmy bo wrócžili, knježe! By bo tola radšcho w forcznje cžaja napil a ty bo tam šwot-pocžował hacž do ranja. Wjes tym by wicher woczichnył, a my bychmy bjese wscheho šadžěwta dale jěli.“

„Hdyž po prawym tať šhwatašch? Čžinišch, kaž by na šwój kwap jěł.“

Šsabelicž mješsche prawje; tola šchto šebi chžyšče?

Šněh šajesche a wějšche dale, a pódla šanjow posběhny bo bóřny wulka wějenza. Škonje štejachu a pówěšchachu hlouu, a šyma jich dyš a dyš mjetasche. Pohoneč džesche wokoło šanjow wokoło a porjedžesche konjazy grat, dokelž lěpscheho ša džěło njemějšche. Šsabelicž bórcžesche něschto do swojeje brody. Ša pak rošhladowach bo do wschěch kónzow šwěta, bo nadžějo, so tola něhdže šebi cžłowški štatof a pucž wuhladam. Widžach pak jenož cžěmnišche kromy wějenzy; dale ničžo. —

Šla dobo wuhladach něschto cžorne. „Šejda, pohonečo“, šawołach, „šchto je tam to cžorne?“

Pohoneč tam pohlada, hdyž běch pokafał, a šašo na wós šalěšwšchi džesche:

„Wóh wě, šchto je, knježe! Wós to njeje, šchtom to tež njeje, tola šda bo mi, so bo hiba. Dha je to wjelf abo cžłowjek!“

Pšchifašach jemu, so by tam dojěł, hdyž to nješnate cžorne běšče, kotrež bo nam tež bližesche. Šo něhdže dwěmaj mješ-šchinomaj bo šetfachmy.

Běšče to cžłowjek.

„Šejda luby pšhecželo!“ šawoła pohoneč na njeho, „njewěšch, hdyž je pucž?“

„Tu je pucž!“ wotmolwi zušy muž. „Šteju na twjerdej šemi; ale šchto to wscho pomha.“

„Šošluchaj, mužiko!“ prajich jemu, šh ty tudy šnath? Njemohl mje hacž do pšchichodneje forczmy domjesč?“

„Šnaju tule krajinu“, džesche wón, „prěfi a po dlu“ šhm ju pšchehanjał, i wosom a pšchi; tola tať lóhko móžesch pšchi tajšim wjedrje pucž šmylicž! Lěpje je, so tu wostanješch a wo-cžafasch, doniž bo njeje wicher šmėrował a njebo šo rošjašniło: potom wam Bože hwěšdy pucž pokafaju.“

Dokelž běšče wón tať šhmneje křwě, doštach nowu nadžiju. Běch bo hižo rošbudžić, so dyrbju džěňša pod hołym njebjom pšchenozowacž, wošrjedž južnorušeje štepy. Šla dobo šalěš zušy na wós a kafasche pohonečej:

„Bohu budž džaf! Njedalofo wot tu je cžłowšfe wobhdjenje; ščžěhń konje na prawizu a jědž šchtož jenož móžesch!“

„Čžeho dla dha dyrbju konje na prawizu ščžahnyč?“ woprašcha bo pohoneč hněwnje, „hdyž dha žaneho pucža widžišch?“

Šdasche bo mi, so ma pohoneč prawje; teho dla wobrocžich bo i zusemu a prajich;

„Sawějšče, tať wohl to wjedžić, so je tu blišto cžłowšfe wobhdjenje?“

Mužik rošpomjedasche: „Wěšif duje i tehole kuta, a mi ja kuroom wonja; po tajšim je tamle něhdže cžłowšfe wobhdjenje.“

Mudra hloučka a dobra cžuchawa tehole cžłowjeka šbudžowaschtaš moje špodžiwanje, a teho dla pšchifašach pohonečej, so by tam jěł, hdyž běšče zušy pokafał. —

Škonjom běšče cžěžto, so bo pšches hlubofi kněh šdobrywachu, a teho dla jědžišche kibitka jenož pomału. Šať šajědžchmy na wějenzy, pak do někaščeje džěry, so i jeneho bofa do drugeho šetachmy, kaž bychmy w šurowym wětrje w lóžzi po morju jěli.

Sawalich bo twjerdže do mojeho kožucha, a pšchi wicherowym howrjenju a pšchi kolebanju šanjow běch škónčnje wužnył, ja džě

wjedžach, so běch wulkemu štrachej wucžěnył a so běšče hošpodliwa tšěcha pšchede mni.

(Šofracžowanje.)

Šchto je twoja dušcha winojta?

Šo Š.

Duchowny Šunka w Bremenje je šašo rjanu duchownu knihu i napišmom „Ty a twoja dušcha“, wudał. My šmy hižo w šať-džěnyh lětniach jeho duchapólne hluboko ščžute rošpomivanja lubym cžitarjam posčěželi a chžemy tež i tutych nowych knihow jim wschelate podacž. Šeho hluboke myšle wšchaf šu i džěla cžějšcha duchowna žyropa, ale my šmy teje nadžije, so budže wona mnohim našchim cžitarjam witana, kotřiz bo rad do hlubokeho rošmyšljenja a rošpomivanja potajništwa naščeho duchowneho žiwjenja podadža.

I.

Šene i tych najšnacžišchich šłowow, kotrež je našch šbóžnik porěčzał, je to, kotrež Mat. 16, 26 čžitamy: „Šchto pomha cžłowjefej hdy by wón runje žyly šwět dobył a pak na swojej dušchi šchto-dował? Albo šchto móže cžłowjek i wumóženju swojeje dušče dacž?“ Ša šebi myšlicž njemóžu, so móže jedyn myšlazu cžłowjek byčž — wscho jenc, hacž je šchěščžijan abo pšhanški, žid abo muhamedanški, — kotrehož tole šłowo njechnuło a i najmješcha i někašem rošmyšljenju njepowabiło? Šo je šłowo, kotrež bo pšches šwoju šnufškomnu móž wěrnosčje wěšče na dušchi wopofašuje — na tej dušchi, kotraž wěrnosčž chže. Š nim leži móžne napominanje i pokucže, runjež po šłowach ani wo hřěchu a pokucže nihdže rěčž njeje.

Šhdy by jedyn šwěčžnosčje won knihi pišacž mohl, šchto je tole šłowo bjes wschelafim ludom škutkowało wot teho cžafa, so je jo tón Šnjes w šwojim cžahu wurěčzał, kaške bychy to knihe byle! Šo bychmy my hnujaze powjesčje wo tajšich ludžoch šhšcheli, kiž běchu na tym, na štraschne a bjesšbóžne pucže pšchěncž; a hlaj, duž jim tole šłowo napšhecžiwu štupi, kaž cžichi napominazy duch a woni po wopacžnym pucžu dale njemóžachu! My bychmy šhšcheli wo tyžazach, kotřiz šu wulke wušpěchi na šwěčžje měli, — wulke wobšedženšwo, bohate šbože w šwójbie, wulke pocžěščjenja, — a woni běchu we wulkim štrasche, so bychy šwět lubowali a hordži byli; duž běšče šwěrnny cžłowjek a dobry duch Boži, kotryž jich na to šłowo dopomni a woni i naštróženjom do tych hlubinow bo dohladachu, kiž pšched nim ležachu, a woni bo šhrabachu.

Šaj, někotry je wěšče tež bjes našchimi cžitarjami, kotryž mohl šam i našhonjenja swojeho žiwjenja wschelate hnujaze wo možy tuteho šłowa teho šbóžnika powjedacž!

Šo šłowo pak hiščeže wošebite šrošumjenje doštanje pšches to šwišžowanje, w kotrymž šteji. Šchtož bibliju šnaje, wě na cžož ja džiwam a cži, kotřiz 16. šlaw Šlateja wot 13. šchucžki kědžblimje čžitaja, tež šrošumja, na cžož šebi pomyšlu. Šesuf běšče šwojich wučžomnikow do wulkotneje, ale tež šamotneje doliny pola Šesareje Šhilippi domjedł. Šrěnje praščenje, kotrež wón tam w šamot-nošči jim štaji, běšče: „Šchto praja ludžo wote mnje, teho cžłowšfcho, so ja šhm?“ — Šo je kaž praščenje, kotrež młodženz na młodu holzu štaji, kotruž w cžichej wutrobje hižo dołho lubuje a nětko pšchindže ta wažna hodžina a to wulke praščenje: „Šsy mi šrošmila? a lubuješch ty mnje?“

Š tón šbóžnik dobre našhonjenje cžini. Šo „haj, ja tebe šnaju, ja tebe lubuju!“ šašincži i maleje młodeje wošady, kiž je jeho njewjesta. Š w rěče Šěrowym šahorjeny wuras namaka: „Ty šh Šhryštuš, teho žiweho Šoha šyn! — Š duž tebi našcha wutroba a žiwjenje žyly šluscha“ — cžišche ta myšl wušincži. Š Šesuf pošhwali Šětra a šwój šwjaty šygl na tónle šlub škěči.

Šať daloko je wschitko rjane a lubojne. Šle runje nětko, hdyž běšče jim w tym wješělym wušnacžu jeho žyła krašnosčž wotkřyta, uětko, hdyž bo jim pšchichod šwěčžesche, kaž ženje přjedy — nětko runje šapocžnje wón powjedacž wo šwojč křiwawnej šmjereči na šchžiju! „Šať dale džě i Šhryštušom, i tym šhnom teho žiweho Šoha.“

Čži wučžomnižy bo naštróža wošebje Šětr. Šemu je kaž njewjeseče, kotraž je bo runje je šwojim lubowanym šlubila, a nětko wón jej na dobo praji, so dyrbi wón do najžalošnišcheho a najštraschnišcheho wojowanja cžahnyčž.

Šě, to šnjeseč njemóžesche. Duž šebi wón to šwěri — wón, kotrehož běšče tón šbóžnik jeho wušnacža dla tať posběhnył. Šaj, wón móžesche šebi to šwěricž a duž šebi tež woprawdže šwěri,

jeho wróćo dżerżecz: „Bóh cze swarnuj, to ńo czi njeſtanie“. — Ale kaſz derje beſche to ſłowo myſlene, taſ njeprawe beſche tola w Deſuſowymaj woczomaj. Se wſchej krutoſcju wón tu „dobru radu“ wotpoſaże. Haj, Pětr dyrbi ńo ſatan mjenowacſ dacſ, dofelſ ſchiz ſazpiwa. A niz jenoſ to. Nė ſe wſchej wėſtoſcju tón ſbóſnik to ſadanje wupraji, ſo teſ czi, kiſ chzedſa ſa nim hičſ, pſched ſchizom tiſhepjetacſ njeſmėdſa. „Chze-li ſchtó ſa mnu pſchicſ, tón ńam ńo ſaprej a wſui ńwój ſchiz na ńo, a pój ſa mnu. Pſchetoz ſchtóſ ńwoje ſiwnjenje chze ſſhowacſ, tón budſe to ńame ſhubicſ; ſchtóſ paſ ńwoje ſiwnjenje ſhubi moje dla, tón budſe to ńame namaſacſ. — A potom pſchińdſe to ſłowo: „Schto pomha cſłowjeſej hdy by wón runje zſly ńwėt dohſł a paſ na ńwojej duſchi ſchfodowal? Albo ſchto móſe cſłowjeſ t wumóſzeniu ńwojeje duſche dacſ?“

Bjes dwėla chze tón ſbóſnik tym, kotſiſz tehdom a dſenſa ſa nim khodſa, prajicſ: Waſche myſle ńo wobrocſa na dobre a wjeſele dny w nėtėſiſchim cſaſu, na dohycſe w ńwėcſe a ſboſe. S tym paſ wy poſaſacſe, ſo hiſcheſe w bludach khodſicſe. Mndry je tón ńam, kotryſz na to myſli ńwoju duſchu wobarnowacſ, kotryſz chze ńwoju duſchu poſėpſchicſ. Hdyſz je duſcha ſhubjena, je wſchitko ſhubjene. Potom ſane wumóſzenie a ſana pomoz wjaſn njeje. Se-li paſ duſcha Bohu poſwjećena, potom ńo pſchichodna kraſnoſcſ derje ńama wot ńebje namaſa (ſchtucſka 27). Duſcha je wjaſn dnyſli zſly ńwėt.

Wiſhelafe i bliſta a i dalofa.

Runjeſ ńmy hiſo nėtore krocſele do noweſo lėta nutſ cſiniſi, wone tola hiſcheſe cſėmne pſched nami leſi jaſo njeſnaty kraj, do kotrehoz kóſdy i tym ſtyſniwym praſchenjom ſtupa: ſchto budſemy w nim namaſacſ? ſchto na naſ a naſch lud w tym nowym lėcſe cſaka? Hdyſz wſchaſ ńu tu khwilu wuhlady na mėr je ńuſodnymi ludami Bohu budſ dſaſ dobre, dyrbiſy tola i cſeſſej wutrobu na ſrudne wobſtejnoſcſe naſcheſo ſnutſkowneſo ludoweſo ſiwnjenja hladaſ ńo praſcheſo: Schto i teſo budſe? Tajſale roſtorhanocſ a njejednota w naſchim wuſkim wótſnym kraju. Na jenym boſu hordocſ a na druhim njeſpokojnoſcſ. Soſialdemokratija w naſtróſazej mėrje roſcſe. W Hamburgu pſcheſo hiſcheſe ſtraſſ dſėla-czerjow w pſchiſtawach, pſcheſ ſcheſuwanje ſoſialdemokratow naſtaty, ńo ſmėrowal njeje. A hdyſz wſchaſ w naſchim ńerbſkim ludu wo tutej kaſazej moſu taſ wjele njeſpynijemy, hladaſmy ńo, ſo tón jėd ńo teſ do naſcheſo luda ſaſraſ njeby. Haj, cſaſ je ſhutny! Naſchi ſtari ludſo je ſrudnej wutrobu ńebi wróćo ſadaja do ſtarych dobrych cſaſow. Ale budſa ńo wróćicſ? Dyrbiſy bjes nadſije i proſetu ſdychowacſ: Njeje w Gileadſi ſana ſaſba? Njeje tam ſadyn lėkaſ? Cſeho dla ta dſowſka mojeſo luda njeje ſahojena? Naſch lud dyrbi ńo ſaſo wróćicſ t Bohu w prawej bohobojnoſcſi! Pſchetoz to je khoroſcſ, ſo je lud wot Boha ńo wottorhnyſł a chze w ńamopaſchnocſi ńwoje pucſe khodſicſ, ſo je ńwoju wutrobu ńwėtnej wotewriſł a w nim ńwoje ſpokojenje pyta. Ach ſo by naſch lud ſaſo wopuſchėſł te ſtudnje, kiſ ńu dſėrawe a wody njeđerſa a ńo wrocſł t temu ſiwemu ſórlu, potom teſ nowa móſ, nowa nadſija, nowa ńylnocſ a ſpokojnoſcſ ńo nutſ ſórlu do naſcheſo ludoweſo ſiwnjenja — a nowa jaſnoſcſ wſche pſchichoda ńo blyſcſeſi. Bóh dai t temu ńwoju hnadu.

S wuſkej radoſcju ńmy te dobrowólne dary lubnych Eſerbow ſa wbohe armeniſke ńyroty pſchijimali. Woſebje hody ńu ſaſo bohathy pſchimoſchł ńmilneje luboſcſe ſa te wbohe woſyrocſene dſe-cſatka i naſchich ńerbſkich domow pſchijneſle. A njeđyrbiſł ńo ſcheſcſijan, kotryſz je ńwojimi dſėcſatkami pod rjanym hodomnym ſchtowom ńwoje hody ńwjeći, na tele dſėcſi dopomnicſ, kotreſ ńu teſ hiſcheſe poſledne hody w ſtarſchiſkim domje wjeſele ńwjećile a nėtko wopuſchėſene w ńwėcſe ſteja, hdyſz ńobuſcheſcſijenjo ńo nad nimi njeſmila. Maſy dſėl je hačſ dotal pſcheſ ńmilnoſcſ ſcheſcſijanow wuſhowanych, tola wjetſchi dſėl hiſcheſe ſedſiwnje cſaka! Pſcheſ te dotalne dobrowólne dary naſchich lubnych Eſerbow je móſno, ſo nėtko nėtore ńyroty najpriedy na 1 lėto — ńami na ńo woſmijemy, t. r. wone ńo na ńmilne dary naſchich Eſerbow w ńyrotowjach pſchimoſmu a ſaſtaraja. Duſz móſzemy naſchim Eſerbam wo ſiwnjenju tutych ńyrotow powjedacſ a budſe to wėcſe naſchim lubym cſitarjam hnujaze, hdyſz wo tych ńyrotach ńlyſcha, kotreſ ńmilna luboſcſ naſcheſo ńerbſkeſo luda ſaſtaruje.

Próſtwa wo Boſe ſohnowanie pſchi ſpocſatku noweſo lėta.

Słóſ: Wjeſel ńo, o moja duſcha.
 ſohnuj, Wótėe, moju duſchu,
 ſohnuj ju pſcheſ Khryſta krej,
 ſohnuj, ſchtoſ czi pſchoporucſu,
 ſohnuj mje na cſėle teſ,
 ſohnuj myſle, wutrobu,
 ſohnuj w ſboſu, w njeſboſu,
 ſohnuj w ſiwnjenju, hdyſz mrcju,
 So tam w njeſju herbſtwo ſuėju!

ſohnuj, Deſu, naſ tych ńwojich,
 ſohnuj naſ Bóh — cſłowjeſo,
 ſohnuj wuſkich, ſohnuj maſych,
 ſohnuj pſcheſ ńmjercſ twoju wſcho,
 ſohnuj wſchėch, kiſ wuſupi,
 ſohnuj, kiſ ńu ſcheſeni czi,
 ſohnuj, hdyſz do dſėla dſemy,
 ſohnuj teſ, hdyſz wotpočſnjemy!

ſohnuj, ńwojaty ducho, w ńwėrje,
 ſohnuj wſchėch, kiſ roſſwėtliſch,
 ſohnuj w wjeſelu a w wėrje,
 ſohnuj wſchėch, kiſ wuſwjećiſch,
 ſohnuj, kiſ ńo bėdſa tu,
 ſohnuj ſchtundu poſlednju,
 ſohnuj naſ na naſchim kóſzu,
 ſohnuj, hdyſz dom dſemy t kłóſzu!

ſohnuj, Wótėe, ńyno, ducho,
 ſohnuj, kiſ my twoji ńmy,
 ſohnuj naſ, t nam naſhł wucho,
 ſohnuj kraſa proſymy,
 ſohnuj teſ naſch lud a kraj,
 ſohnuj, pod twój ſchſit jón ſtaj!
 ſohnuj wſchitko, ſchtoſ my mamy,
 Sa to dſaſ czi ſaſpėwamy!

Ernst Helaf.

Daliſche dary ſa wbohe armeniſke ńyroty:

i ńodſiſſeje woſady:

wot jeneſo	—	hr. 30 np.	=	—	hr. 30 np.
wot tſjóch po	—	" 50 "	=	1 "	50 "
wot dwanaćoch po	1	" — "	=	12 "	— "
wot ſchtyrjoch po	1	" 50 "	=	6 "	— "
wot ſchtyrjoch po	2	" — "	=	8 "	— "
wot jeneſo	2	" 50 "	=	2 "	50 "
wot woſmijoch po	3	" — "	=	24 "	— "
wot jeneſo	4	" — "	=	4 "	— "
wot dweju po	5	" — "	=	10 "	— "
wot jeneſo	10	" — "	=	10 "	— "
wot jeneſo	30	" — "	=	30 "	— "

Wo tajſim wot 38 woſobow hromadſe 108 hr. 30 np.

S Noſacſiſſeje woſady 80 hr. — np.

S Budeſcſanſeje woſady:

A. M. i Cſornych Noſliſ 3 hr.

M. R. i Budeſtez 2 "

hromadſe 5 hr. — np.

S Budyſchintſeje woſady:

Jan Fricſa w Budyſchintu 1 hr. — np.

August Scheſėpan w Budyſchintu 1 hr. 50 np.

hromadſe 2 hr. 50 np.

Wſcho hromadſe: 195 hr. 80 np.

Najwutrobnieſchi dſaſ ńmilnym wutrobam!

J. Gólcſ, ſaraſ.

Samolwity redaktor: ſaraſ Gólcſ w Budyſchintu; ńoburedaktor: ſaraſ Mróſaſł w Rychnawdſe.

Cſiſcſeſ a naſkad Esmolerjeſ kniſicſiſcſeſeſnje w Budyſchintje.